

SISÄASIAINMINISTERIÖ

31. 08. 2009

INRIKESMINISTERIET

~~SISÄASIAINMINISTERIÖ~~~~01. 09. 2009~~~~INRIKESMINISTERIET~~

SISÄMINISTERIÖLLE

Pyydettyinä lausuntona Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta Väestöliitto ry. lausuu kunnioittaen seuraavan:

Suomen vastaanottaessa enenevässä määrin maahanmuuttajia, on ulkomaalaislain soveltaminen osoittautunut eräissä kohdin vaikeaksi. Nykyinen laki sisältää selkeitä puutteita, joita nyt esitettävät täydennykset selvästi poistavat. Väestöliitto antoi jo lausunnon liittyen lakiesitystä edeltävään selvitysraporttiin. Koska keskeiset liiton tärkeänä pitämän näkemykset on huomioitu lakiesitykseen, liitto kannattaa esitykseen sisältyviä muutosesityksiä seuraavin lisäyksin ja täsmennyksin:

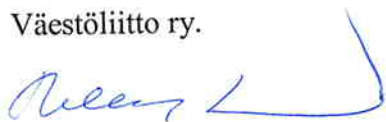
Pykälässä 6 b sisältää perussäännökset oikeuslääketieteellisen ikämäärittelyn tekemisestä. Esitetyt menetelmät ja toteuttajatahot ovat riittävät. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa s. 33 todetaan, että *"Hakijan omasta aloitteesta ja omalla kustannuksella tehtävän (ikä)tutkimuksen olisi täytettävä samat luotettavuusvaatimukset kuin poliisin, rajavartiolaitoksen tai Maahanmuuttoviraston pyytämän ja valtion varoista kustannettavan tutkimuksen"* (sulkumerkintä edellä lausunnonantajan lisäämä). Väestöliitto esittää, että viranomaiset selkeästi toisivat tämän seikan toiminnassaan esille, koska itse lakitekstissä ei ole mainintaa hakijan mahdollisuudesta teettää itse ikämääritys.

Pykälässä 37 tuodaan esille perheenjäsenen käsite. Lakiesityksessä todetaan, että *"...edellä 1 momentissa määriteltyyn lapseen rinnastetaan Suomessa asuvan tai tämän aviopuolison tosiasiallisessa huollossa oleva alle 18-vuotias lapsi..."*. Vaikka lain perusteluissa todetaankin, että avopuoliso määräytyin edellytyksin rinnastetaan aviopuolisoon, esittää Väestöliitto termin "avopuoliso" lisäämistä myös itse lakitekstiin. Väestöliitto on esittänyt saman jo aikaisemmin oikeusministeriölle esittämässään lausunnossa koskien lapseksiottamisesta annetun lain uudistamistarpeita.

Pykälissä 114 ja 115 tarkastellaan oleskeluluvan myöntämistä perheenjäsenille tai omaisille. Väestöliitto esittää tässäkin (kuten jo aikaisemmassa Sisäministeriön turvapaikkaselvitystä koskevassa lausunnossaan), että lakiin otettaisiin mukaan ns. laajennettu perhekäsitys soveltuvien osin. Suomen virallinen perhekäsitys on suppea ja meikäläiseen ydinperheeseen viranomaistaholla katsotaan kuuluvan lähinnä vanhemmat ja lapset. Kuitenkin Väestöliiton Väestöntutkimuslaitoksen lukuisten tutkimusten perusteella tiedämme, että ns. laajalla perhekäsityksellä eli myös isovanhemmilla on sijansa suomalaisessa perheajattelussa. Tähän liittyen Väestöliitto esittää, että ainakin lain perusteluissa tämä näkemys tulisi vahvemmin esille. Jos on selkeästi osoitettavissa, että lähtömaassa asuva isovanhempi tai vanhempi on ollut riippuvainen muuttaneen ja oleskeluluvan saaneen taloudellisesta tuesta, myös hänelle myönnettäisiin oleskelulupa.

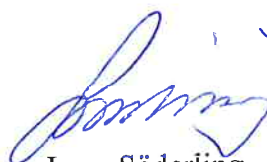
Helsinki 28.8.2009

Väestöliitto ry.

Helena Hiila

Toimistusjohtaja

Ismo Söderling

Johtaja, Väestöliitto/Väestöntutkimuslaitos